
Foglalkoztatásra felkészítő képzés

Készítette:

Horváthné Szittyai Sára

Bevezetés

Rövid bemutatkozás: ismerkedés egymással és a képzéssel, céljával, időtartamával követelményével.

- Cél: a résztvevők munkaerő-piaci kompetenciáinak (kognitív és praktikus képességek, attitűdök, emóciók, értékek) fejlesztése, munkaerő-piaci integrációjuk elősegítése
- Időtartama: kiscsoportos képzés, képzési csoportonként 30 óra. Nagycsoportos képzés, képzési csoportonként 60 óra
- Követelmények: a résztvevő legyen képes „az általam keresett állás képének kialakítása” annak megszerzése érdekében a képzésen elsajátított álláskeresési technikák sikeres alkalmazására

A képzés moduljai:

1. **Munkaerő-piaci alapismeretek, munkaerő-piaci szereplők**
2. A munkanélküliség hatása az egyénre
3. **Álláskeresés és jelentkezési módok**
4. A siker kapujában, találkozás a munkáltatóval
5. **Munkaerő piaci (foglalkoztatási) jogszabályok, a foglalkoztatás támogatási lehetőségei**
6. Megszerzett ismeretek, tapasztalatok összegzése

Munkaerő-piaci alapismeretek

Munkanélküliség hatása az egyénre, munkaerő piac szereplői

Munkanélküliség fogalma:

Köznapi értelmezés

közgazdasági megközelítés

Munkanélküli az, akinek nincs munkája

amikor a foglalkoztatottság nem teljes

Munkanélküliségről akkor beszélünk, ha a foglalkoztatottak száma kisebb az aktív népességnél

Munkanélküliség három formája:

Frikciós

emberek gyakran változtatják lakó-, és munkahelyüket, új munkahely megtalálásához idő kell
Ok: új munkahely megtalálásához idő kell

ciklikus (konjunkturális)

gazdasági növekedés csökkenti gazdasági csökkenés gazdasági válság növeli munkaerő-igény egyenes arányban nő ill. csökken

strukturális

munkaerő-szükséglet és a munkaerő-kínálat igénye, szakmai összetétele, nincs összhangban képzettség hiánya nem lehet az igényt azonnal kielégíteni.

Ma Magyarországon mind a 3 forma jelen van. 1-es álláskereső állás reményében lakóhelyet változtatnak. 2-es gazdasági recesszió, 3-as gyorsan változó szakmai igények.

Munkanélküliek közös nevezője, valamilyen hátránnyal bírnak: alacsony iskolai végzettség, pályakezdők, idősebb korosztály, egészségkárosodottság, roma származás.

A munkaerő-piac

Munkaerő-piac:

- egy adott időszakban, az adott gazdasági körülmények mellett megjelenő, a munkaerő adásvételével kapcsolatos viszonyok összessége

A munkaerő-piac legfontosabb szereplői

■ **Munkáltatók** → munkaerő- kereslet

adott időszakban adott, adott összetételben felmerülő munkaerő igény

■ Munkaerő keresletet befolyásoló tényezők:

- technikai fejlődés üteme
- gazdasági struktúra változása
- gazdasági konjunktúra állapota
- tőke és az élő munka helyettesíthetősége
- A termelési tételek költsége

A munkaerő-piac legfontosabb szereplői

álláskeresők → munkaerő-kínálat →
adott időszakban meglévő munkanélküli emberek száma és összetétele

Munkaerő kínálatot befolyásoló tényezők:

- Demográfiai folyamatok (szaporodás, fogyás, korösszetétel stb.)
- Munkaerőforrás nagysága (munkaképesség, fizikai-, és szellemi állapot)
- A munkaképes népesség munkavállalási hajlandósága (választási lehetőségek: szabadidő/munkaidő, ellátás/munkabér, háztartás/munka stb.)
- Gazdaságilag aktív népesség aránya (foglalkoztatottak : munkanélküliek)

A munkaerő-piac legfontosabb szereplőinek társadalmi, gazdasági hatása

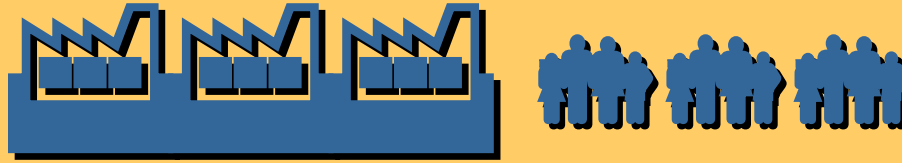
A munkaerő-piaci keresleti és kínálati tényezők együttes hatással vannak a

- Foglalkoztatás színvonalára
- Reálbér egyensúlyi viszonyán keresztül a javadalmazás színvonalára
- Munkanélküliség alakulására

A munkaerő-piaci egyensúlyi hiány két szélsőséges esete:

1. Munkaerő hiány betöltetlen álláshelyek
2. Munkaerő felesleg munkanélküliség

A munkaerő-piac legfontosabb szereplőinek társadalmi, gazdasági hatása

Jól működő munkaerő-piac általános jellemzői

- Átlátható
- A változásokra gyorsan reagál
- Munkanélküliségi ráta alacsony
- Az álláskeresők gyorsan találnak munkát
- Jól működő oktatási rendszer is támogatja
- Nem zárnak ki társadalmi csoportokat (kor, nem, egészségi állapot, etnikai stb. ok miatt)
- A forrás felhasználása hatékony

A munkaerő piac további szereplői

Önkormányzatok szociális ellátások (rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás)

- közmunka szervezés

Munkaügyi központok

- álláskeresők nyilvántartása,
- Passzív (álláskeresési járadék) és aktív (képzés, bérköltség támogatása, felzárkóztató programokba való bevonás, munkaerő piaci inflációt elősegítő humánszolgáltatások nyújtása, munkaközvetítés)
- Együttműködés, munkáltatókkal, önkormányzatokkal, civil munka erőpiaci re-integrációt elősegítő szervezetekkel
- **Forprofit és nonprofit civil szervezetek**

Munkaerő piaci információk forrásai

Foglalkoztatás politikai ismeretek

- A foglalkoztatás és a munkanélküliség számszerű összevetésével a KSH foglalkozik.
- A munkaerő piaci foglalkoztatás alapját a gazdaságilag

aktív

Munkaképes korúak
15 és 64 év közötti

népesség alkotja

inaktív

munkaképes koron kívüliek
gyermekek és 64 év feletti
idősek

Munkaerő piaci információk forrásai

Foglalkoztatás politikai ismeretek

- KSH felmérés szerint **munkanélküli az aki**
 - az adott héten **nem dolgozott** és nincs is olyan munkája, amelyből átmenetileg hiányzott,
 - A megkérdezést megelőző négy hét folyamán **aktívan keresett** munkát,
 - aki 2 héten belül **munkába tudott volna állni**, ha talál megfelelő állást, illetve már talált munkát, amiben 30 napon belül dolgozni kezd.

A KSH szerinti **munkanélküliségi ráta a** munkaerő-felvétel szerinti munkanélküliek a gazdaságilag aktív népesség százalékában.

Foglalkoztatás politikai ismeretek

A foglalkoztatás politikai feladatok végrehajtásának hazai szervei

Nemzeti Foglalkoztatási Hivatal, területileg illetékes munkaügyi központok

Álláskeresőnek minősül az a személy, aki

- munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik
- nem folytat tanulmányokat oktatási intézmény nappali tagozatán
- nem jogosult öregségi nyugdíjra és nem rendelkezik rokkantsági ellátással
- nem áll munkaviszonyban az alkalmi munkavállalási jogviszony kivételével
- aktívan keres maga is állást
- elhelyezkedése érdekében regisztráltatja magát és álláskeresési megállapodást köt a lakóhelyének illetékes munkaügyi központtal, a megállapodás értelmében együtt is működik.

NFH szerinti munkanélküliségi ráta: a regisztrált munkanélküliek tárgyhavi záró létszáma a gazdaságilag aktív népesség (foglalkoztatottak és munkanélküliek együtt) százalékban.

Foglalkoztatás politikai ismeretek nemzetközi szervezetek és kötelezettségek

ILO, Európai Unió

Nemzetközi Munkaügyi szervezet (International Labour Organization, ILO)

tagállamainak foglalkoztatáspolitikai kötelezettségei a Foglalkoztatási Szolgálatokról szóló 88. Egyezmény alapján:

ingyenes, állami munkaerő-piaci szervezetet fenntartása, vagy a fenntartás biztosítása, melynek négy alapfunkcióval kell rendelkezni

1. munkaközvetítés,
2. munkaerő-piaci információs rendszer működtetése,
3. munkaerő-piaci eszközök, programok menedzselése,
4. munkanélküliek ellátása.

Foglalkoztatás politikai ismeretek nemzetközi szervezetek és kötelezettségek

ILO, Európai Unió

Európai Unió: a szolgáltatások tekintetében nincsenek kötelező, közvetlen formai elvárások. Közvetett elvárások: Európai Foglalkoztatási Stratégia

2005-től lisszaboni stratégia integrált iránymutatási csomagja két fontos irányvonal

1. **Szociális szolgáltatások**, a leghátrányosabb helyzetűek, munkaerő-piaci integrációját segítő eszközök. Cél: aktiválás, megelőzés
2. **Foglalkoztatási szolgálatok** modernizációja. Cél: önálló eszköz teremtés a munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása érdekében

Foglalkoztatás politikai ismeretek nemzetközi szervezetek és kötelezettségek

Európai Unió

tagállamai részére foglalkoztatáspolitikai reformok, irányvonalak

1

Foglalkoztatási stratégia (aktiválás és megelőzés) vonatkozó célkitűzései → eszközrendszerek fejlesztése:

- differenciált és személyre szabott szolgáltatások
- erősítése a nem állami szolgáltatók szerepének erősödése,
- az állásközvetítés rendszerének fejlesztése,
- az egyéni álláskeresés ösztönzése és nyomon követése.

Foglalkoztatás politikai ismeretek nemzetközi szervezetek és kötelezettségek

Európai Unió

tagállamai részére foglalkoztatáspolitikai reformok, irányvonalak

2

Cselekvési prioritások:

- Aktív és preventív intézkedések a munkanélküliség, az inaktivitás ellen.
- A vállalkozókészség erősítése, a munkahelyteremtés elősegítése.
- Felkészülés a munkában bekövetkező változásokra, az alkalmazkodás elősegítése.
- Több és jobb beruházás a humán tőkébe, az életen át tartó tanulás stratégiái.
- A munkaerő-kínálat növelése, az inaktivitás csökkentése.
- A nemek közötti esélyegyenlőség biztosítása.
- Az integráció elősegítése, küzdelem a munkaerőpiacon hátrányos helyzetben lévő emberek diszkriminációja ellen.
- Ösztönzés a munkavállalásra a munka vonzóbbá tételével.
- A be nem jelentett munka átalakítása bejelentett munkává.
- A foglalkoztatási és földrajzi mobilitás előmozdítása, a munkaközvetítés javítása.

Foglalkoztatás politikai ismeretek nemzetközi szervezetek és kötelezettségek

Európai Unió

tagállamai részére foglalkoztatáspolitikai reformok, irányvonalak

3

A cselekvési prioritásokhoz kapcsolódó feladatok:

a regionális és helyi szereplők vállalásának támogatása, helyi partnerség, információk széleskörűvé tétele

Az Európai Unió Foglalkoztatási Stratégiájának megvalósításába, az országos, regionális, ágazati és helyi szociális partnerek bevonása

Hatékony és eredményes szolgáltatási rendszer kialakítása a célok elérése érdekében.

megfelelő pénzügyi rendszert és a forráskoordinációt kell biztosítani.

Európai Strukturális Alapok: Európai Szociális Alap, Európai Regionális Fejlesztési Alap, Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap, Halászati Orientációs Pénzügyi Eszköz

Felhasználás fő alapelvei: koncentráció, programozás, partnerség

Célterületei: fejlődésben elmaradott régiók, humán erőforrások fejlesztése

A Strukturális Alapok segítségével megvalósuló foglalkoztatáspolitikai programok

Új Magyarország” fejlesztési Terv foglalkoztatáspolitikai célkitűzései:

- Az egyén foglalkoztathatóságának javítása
- A munkaerő-kereslet bővítése, munkahely teremtésének ösztönzése.
- A kereslet és kínálat összhangját biztosító munkaerő-piaci környezet fejlesztése.
- A fejlesztés során törekedni kell az esélyegyenlőség biztosítására:
- a nők, férfiak társadalmi egyenlősége, tartós egészségkárosodással,
- illetve fogyatékossgal élő emberek speciális szempontjainak figyelembevételével. Roma emberek és közösségeik hátrányainak csökkentése

A Strukturális Alapok segítségével megvalósuló foglalkoztatáspolitikai programok

Társadalmi Megújulás Operatív Program TÁMOP

Stratégiája az aktivitás növelésére irányul

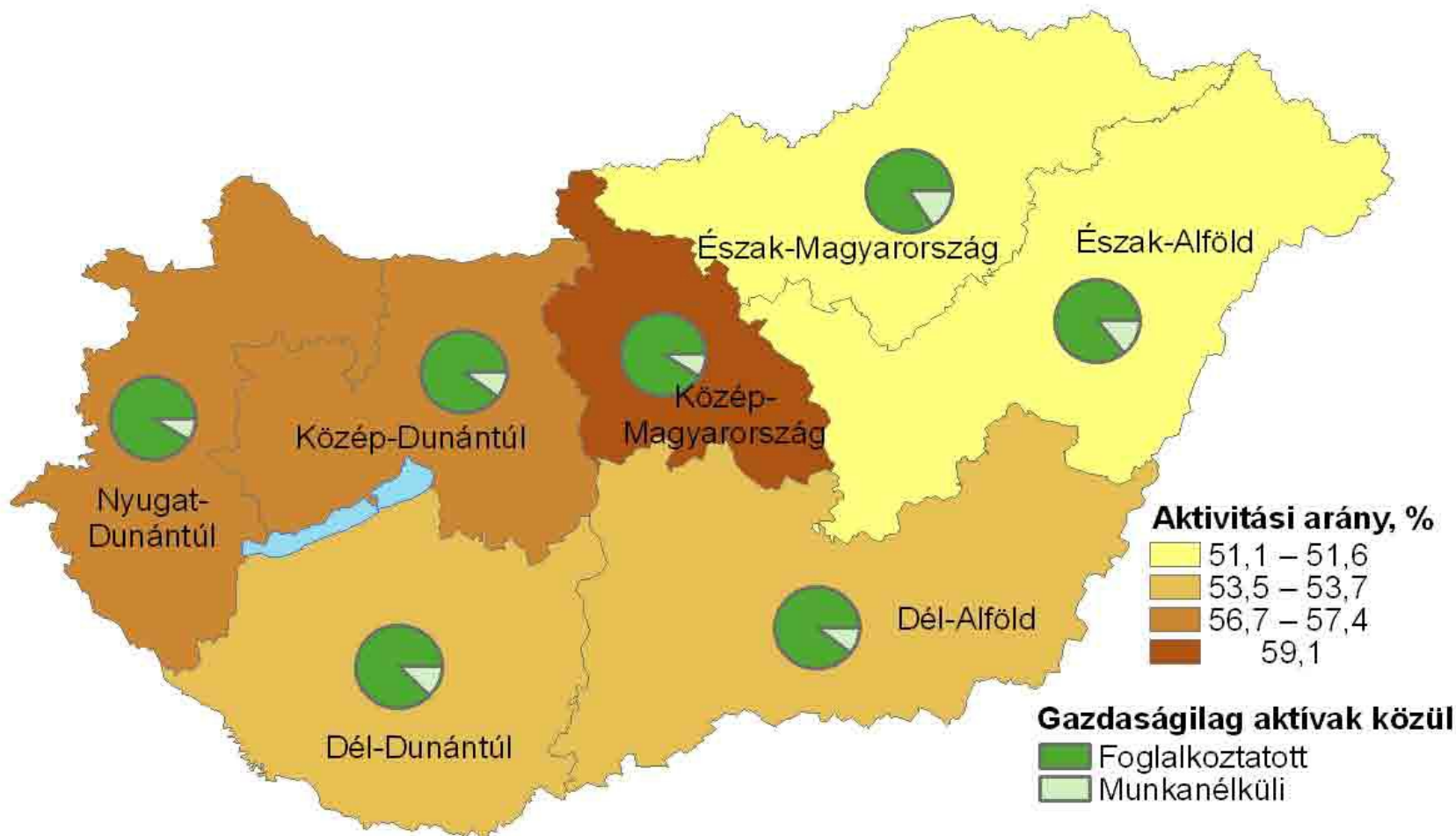
Megvalósítása során az oktatás és képzés, a szociális szolgáltatások és az egészség megőrzését és helyreállítását célzó szolgáltatások eszközeire épít.

A szakterületek célkitűzései:

- A munkaerő-piaci kereslet- és kínálat összhangjának javítása.
- A területi különbségek csökkentése.
- A változásokhoz való alkalmazkodás segítése.
- Az egész életen át tartó tanulás támogatása.
- Az egészségi állapot és a munkavégző-képesség javítása.
- A társadalmi összetartozás erősítése, az esélyegyenlőség (nemek, egészségkárosodottak, etnikumok) támogatása.

A 15–74 éves népesség gazdasági aktivitás szerint, 2010

Forrás: KSH

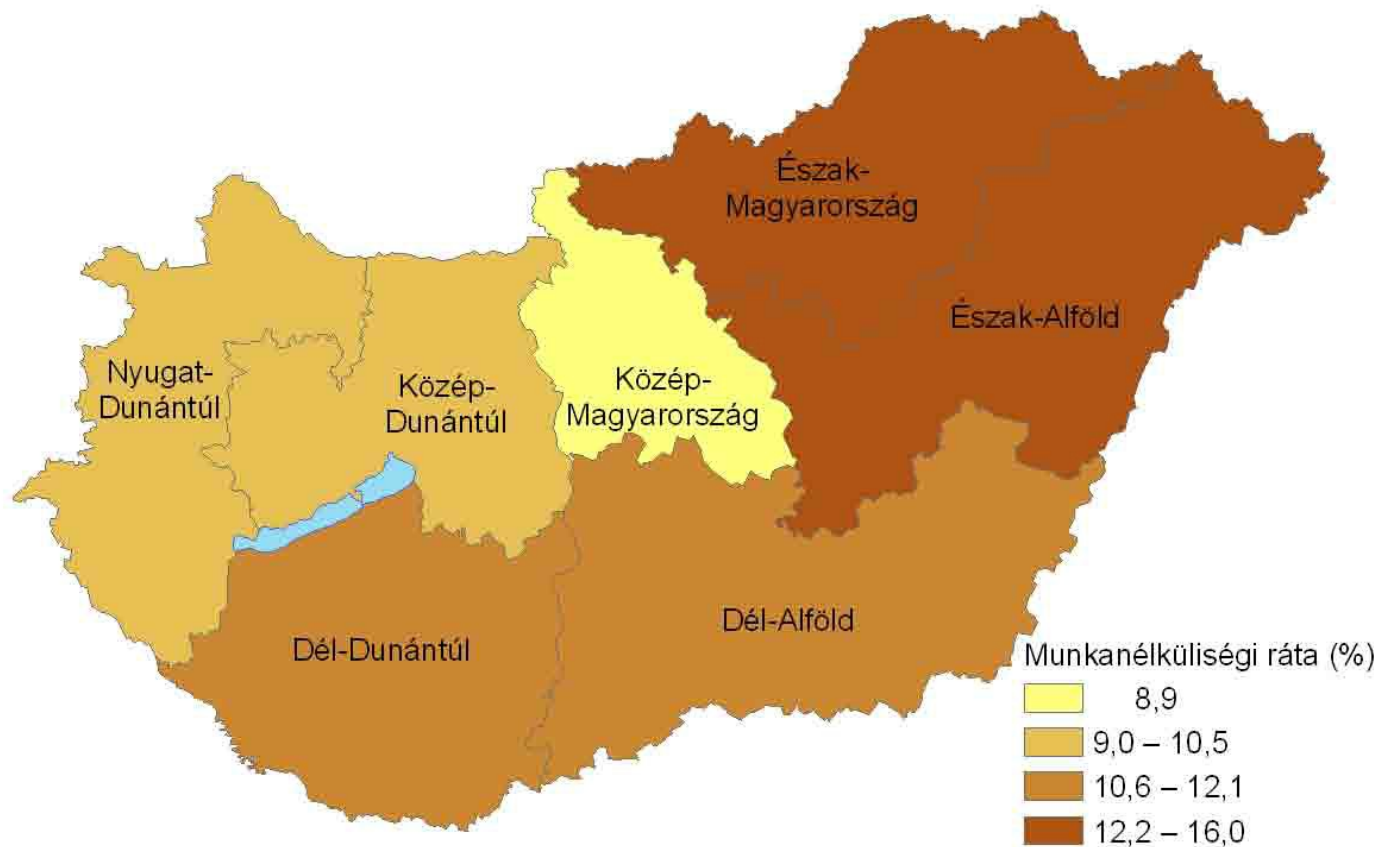

Munkanélküliségi ráta 2010

A munkanélküliségi ráta a munkanélkülieket a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítja.

A ráta 2010-ben országosan 11,2%-ot tett ki, ami 1,2 százalékpontos növekedés az egy évvel korábbihoz képest.

Forrás: KSH

A nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népesség százalékában, 2010. december

Forrás: KSH

